

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sof@regeringskansliet.se

Remissvar över promemorian Ds 2023:15 Fler verktyg i socialtjänsternas arbete för att förebygga brott och stärka skyddet för barn (Dnr S2023/02226)

Statens institutionsstyrelse (SiS) lämnar härmed synpunkter på förslagen i promemorian Fler verktyg i socialtjänsternas arbete för att förebygga brott och stärka skyddet för barn. Genomgången av promemorian har skett med de utgångspunkter som SiS, utifrån sitt uppdrag, har att beakta.

SiS välkomnar överlag de förslag i promemorian som syftar till att förebygga att barn begår eller utsätts för brott. SiS avstyrker dock att anställda i SiS skolverksamhet ska få en uppgiftsskyldighet inom ramen för utredningar om vårdnad, boende eller umgänge. Skälen till detta och myndighetens synpunkter i övrigt lämnas i det följande.

En myndighet inom socialtjänsten ska i vissa fall få lämna ut information i brottsförebyggande syfte (avsnitt 11.6.1)

Det föreslås att det ska införas nya bestämmelser i 26 kap. offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL, som ytterligare underlättar utbyte av information och fortsatt kontakt mellan myndigheter inom socialtjänsten i samma kommun eller i en annan kommun.

SiS vill med anledning av detta påpeka att även SiS verksamhet ingår i begreppet socialtjänst enligt OSL (26 kap. 1 § andra stycket 3 OSL). SiS anser därför att det kan finnas anledning att förtydliga huruvida SiS ska omfattas av de nu föreslagna bestämmelserna.

Uppgiftsskyldighet för vissa verksamheter som avses i skollagen och anställda i sådan verksamhet (avsnitt 12.5.2)

I promemorian föreslås en ny bestämmelse om uppgiftsskyldighet för verksamheter som avses i skollagen (2010:800) och som berör barn samt för anställda inom dessa verksamheter. Den nya bestämmelsen ska vara tillämplig när socialnämnder på uppdrag av allmän domstol ska lämna upplysningar eller utföra en utredning i en fråga om vårdnad, boende eller umgänge enligt 6 kap. 19 eller 20 §§ föräldrabalken. Syftet med förslaget är att ge domstolarna mer underlag för att kunna bedöma vad som är barns bästa i sådana frågor.

För de barn och ungdomar som är placerade vid SiS bedriver myndigheten skolverksamhet. SiS skolverksamhet är en sådan särskild utbildningsform som avses i 24 kap. 8 och 9 §§ skollagen. Det innebär att den föreslagna uppgiftsskyldigheten även träffar SiS. SiS anser dock att den föreslagna uppgiftsskyldigheten inte är ändamålsenlig när det gäller SiS verksamhet. Skälen för det är följande.

De barn och unga som får sin skolgång på ett särskilt ungdomshem får det under en begränsad period, i genomsnitt strax under sex månader. Den information som anställda i SiS skolverksamhet har om placerade barn och unga, utöver den rent pedagogiska, kommer i första hand från kommunens socialtjänst. Vidare är samverkan mellan anställda i SiS skolverksamhet och elevernas vårdnadshavare mycket begränsad under vårdtiden vid SiS. Kontakterna består mest av information kring progression och motivation till skolgång som ofta lämnas i samband med samverkansmöten där även kommunens socialtjänst deltar. Detta innebär att den kunskap som anställda i SiS skolverksamhet har om de förhållanden som uppgiftsskyldigheten avser som huvudregel kommer från, eller delas med, den kommunala socialtjänsten. Det är därför enligt SiS mening inte ändamålsenligt att SiS skolverksamhet ska omfattas av uppgiftsskyldigheten.

Beslut i detta ärende har fattats av rättschefen Eleonore Källstrand Nord. I den slutliga handläggningen har sektionschefen Erla Thorisdottir deltagit. Föredragande har varit juristen Camilla Siljedahl.

Eleonore Källstrand Nord